

P-18/25
16.12.2025

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJA LUCI
Broj: 11 0 U 039203 25 U
Dana 22.12.2025. godine

Okružni sud u Banjoj Luci po sudiji Aleksandri Ždral, kao sudiji pojedincu, uz sudjelovanje Daliborke Tendžerić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženja za borbu protiv korupcije „Transparency International u BiH“, Ulica Krfska 64e, Banjaluka, koga zastupa predsjednik Upravnog odbora Boris Divjak, protiv rješenja tuženog broj: 13.03/345-3168/21 od 02.06.2025. godine, tuženog Ministarstva saobraćaja i veza Republike Srpske, Trg Republike Srpske broj 1, Banjaluka, u predmetu slobode pristupa informacijama, dana 22.12.2025. godine donio je:

P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove postupka u iznosu od 200,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema presude.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom, odbijen je zahtjev „Transparency International BiH“ Banja Luka za pristup informacijama koje se odnose na Prilog broj 23-Finansijski model.

Blagovremeno podnesenom tužbom, tužilac pobija osporeni akt iz svih razloga propisanih članom 10 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu ZUS), kako to proizlazi iz navoda tužbe. U tužbi tužilac navodi da je osporeni akt donesen u izvršenju presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 038218 25 U od 23.04.2025. godine, kojim je poništen akt tuženog broj: 13.03/345-3168/21 od 10.12.2024. godine, te naloženo tuženom da donese novi upravni akt uvažavajući pravno shvatanje suda i primjedbe suda u pogledu postupka, a donesen je protivno pravnom shvatanju suda.

Tuženi je postupajući po presudi donio osporeni akt tj. rješenje broj: 13.03/345-3168/21 od 02.06.2025. godine, kojim je odbijen tužiočev zahtjev za pristup informacijama - kopiji Ugovora o koncesiji za gradnju autoputa Banjaluka-Prijedor sa kompanijom "SDHS-CSI BH", koja je u Banjaluci registrovana kao predstavništvo kineske Kompanije "China Shandong International Economic and Technical Cooperation Group" zajedno sa Prilogom broj 23-Finansijskim modelom. U uvodnom dijelu pobijanog rješenja tuženi se pozvao na član 14 Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/01, u daljem tekstu: ZOSPI) i člana 190 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/2, 87/07 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), što upućuje da se radi o prvostepenoj odluci, protiv koje bi tužilac imao pravo da izjavi žalbu. Međutim, u pouci o pravnom lijeku navedeno je da protiv rješenja nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor. Zbog navedenog, a i zbog stava Vrhovnog suda Republike Srpske izraženog

u presudi broj 11 0 U 031273 23 Uvp od 14.05.2025. godine tužilac predlaže da Okružni sud u Banjaluci prethodno ispita tužbu u smislu njene dozvoljenosti. Nadalje, u tužbi tužilac smatra da je u pobijanom rješenju u pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, da se nije vodilo računa o pravilima postupka, te da su pogrešno primjenjeni materijalni propisi. Takode, tužilac smatra da mu je pobijanim rješenjem povrijeđeno pravo na pristup informacijama koje je garantovano Ustavom Bosne i Hercegovine, članom 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima i Konvencijom Vijeća Evrope o pristupu službenim dokumentima, te da u ponovnom postupku, tuženi nije uvažio niti jedno pravno obavezujuće shvatanje suda, već je u pobijanom rješenju odbio pristup traženim informacijama, bez da je primjenio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske. Nadalje, ističe da u konkretnom slučaju tuženi nije potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje, jer je donio pobijano rješenje navodno postupajući u skladu sa uputama i primjedbama datim u presudi Okružnog suda Banja Luka od 23.04.2025. godine, a uvažavajući izjašnjenje koje mu je koncesionar dao 10.04.2025. godine, trinaest dana prije nego što je presuda donesena. Imajući u vidu navedeno postavlja se opravdano pitanje da li se koncesionar uopšte izjašnjavao u ponovnom postupku koji je tuženi organ sprovodio nakon donošenja presude od 23.04.2025. godine ili je tuženi koristio izjašnjenje koncesionara iz nekog drugog postupka. U tužbi se navodi da iz pobijanog rješenja proizlazi da tuženi nije postupio u skladu sa pravnim shvatanjem i uputama suda, te je odbio zahtjev, a da nije pravilno primjenio Zakon o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske, te tužilac citira odredbu člana 14 stav 3 tačka a) navedenog zakona i da je u pobijanom rješenju, ni u uvodnom dijelu niti u obrazloženju, nije naveden zakonski osnov za status izuzeća informacije u smislu Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske, nisu razmotrena sva materijalna pitanja važna za donošenje odluke, niti je test javnog interesa sproveden kako treba. Takođe, tuženi je u ponovnom postupku bio obavezan postupiti u skladu sa članom 14 stav 1 Zakona o slobodi pristupa informacijama te, razmotriti sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva i time je tuženi odbijajući pristup traženim informacijama, bez da je primjenio odredbe Zakona o slobodi pristupa informacijama. Istovremeno tuženi nije uvažio ni primjedbe suda u pogledu postupka, a koje su se odnosile na okolnost da je postupio suprotno članu 7 i 14 stav 3 tačka a) Zakona o slobodi pristupa informacijama Republike Srpske, te suprotno članu 197 stav 2 ZOUP, a nije obrazložio ni kakva bi šteta proistekla iz objavljivanja traženih informacija. Zahtjev za dostavljanje traženog je odbijen, ali tuženi nije naveo zakonski osnov za status izuzeća informacije, u skladu sa odredbama ZOSPI. Razloge, koje je tuženi naveo kao razloge za izuzeće, ne poznaje ZOSPI, a kad je u pitanju utvrđenje izuzetaka, zbog kojih se eventualno može uskratiti pristup informaciji, Zakon je precizan i jasan i propisuje samo tri vrste izuzetaka u članu 6, 7 i 8. Tuženi je međutim zahtjev odbio po vlastitom nahođenju, a nije sproveo ni test javnog interesa u skladu sa članom 9 stav 2 Zakona o slobodi pristup informacijama Republike Srpske, kao što je: svako nepoštovanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prestupa, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova i dr. Tužilac ističe da u pobijanom rješenju tuženi nije naveo da bi objavljivanjem Priloga broj 23 za koncedenta mogla nastati šteta, međutim, u postupku ispitivanja javnog interesa organ ne smije nagađati i zasnivati argumentaciju na nastanku moguće šteta, već je potrebno da argumentovano utvrdi mogućnost ozbiljne povrede, te takođe navodi da obrazloženje pobijanog akta ne sadrži sve elemente predviđene članom 197 stav 2 ZOUP, pa tužilac na osnovu svega predlaže da sud

tužbu uvaži, osporeni akt poništi, te da sud sam riješi stvar presudom u skladu sa članom 51 Zakona o upravnim sporovima Republike Srpske, te odluči na način da se tužiocu omogući pristup traženim informacijama u potpunosti, uz naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 200,00 KM koji se odnose na sudske takse na tužbu i presudu od po 100,00 KM.

Tuženi je, na zahtjev suda, dostavio spis predmetne upravne stvari, bez odgovora na tužbu.

Iz stanja u spisu proizlazi da, rješenjem tuženog od 02.06.2025. godine, nije dozvoljen pristup informacijama, koje se odnose na Prilog broj 23- Finansijski model, odnosno odbijen je zahtjev tužioca za dostavljanje tog Priloga, jer sadrži informacije koje predstavljaju poslovnu tajnu, kako u smislu pozitivnih propisa Republike Srpske, tako i u smislu prava Evropske unije. Osporeni akt tuženog donesen je u izvršenju presude ovog suda broj 11 0 U 038218 25 od 23.04.2025. godine, kojom je upravo u obrazloženju navedeno da je tuženi sužan postupiti po zahtjevu tužioca

Osporeni akt je nepravilan i nezakonit, imajući u vidu slijedeće činjenice:

Prema odredbi člana 4 ZOSPI, svako fizičko i pravno lice ima pravo na pristup informacijama, koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima obavezu da objavi takve informacije.

Ovo pravo podliježe samo formalnim ograničenjima, kako je to utvrđeno navedenim Zakonom.

Zahtjev za pristup informacijama u smislu člana 11 stav 1 ZOSPI, podnosi se onom javnom organu za kojeg podnosilac zahtjeva smatra da je nadležan ili, drugačije rečeno, onom javnom organu koji takvu informaciju posjeduje. Potpuno je nesporno da je zahtjev podnesen nadležnom Ministarstvu saobraćaja i veza Republike Srpske, kao što je potpuno nesporno da je taj javni organ imao obavezu da tražene informacije i dostavi.

Postavlja se pitanje, a imajući u vidu šturo, proizvoljno i zakonu suprotno obrazloženje tuženog organa na kojoj to odredbi ZOSPI ili kakvog drugog relevantnog zakona, taj javni organ temelji konstataciju i objašnjenje dato u obrazloženju osporenog rješenja da Prilog broj 23-Finansijski model sadrži informacije, koje predstavljaju poslovnu tajnu.

Tuženi ne može i nema pravo da štiti interesa koncesionara jer je tuženi dio izvršne vlasti i treba da služi interesima građana, i svakako ne treba da brine o poslovnim tajnama ili finansijskim interesima ugovornih.

Tačno je da tuženi postupa suprotno članu 7 i 14 stav 3 tačka a) ZOSPI, te suprotno članu 197 stav 2 ZOUP, i uopšte ne obrazlože kakva bi šteta proistekla iz objavljivanja traženih informacija i u čemu se ogleda konkretna uzročno-posljedična veza između objavljivanja i nastanka štete, imajući, prije svega, u vidu činjenicu da je koncesionar u postupku dobijanja koncesije za 30 godina upravljanja javnim dobrom, a što znači imovinom svih građana, bio svjestan zakonskog načela transparentnosti i kako to tužilac precizira, povećanog, a legitimnog interesa javnosti za poslovanje javne vlasti i upravljanje javnim dobrima.

Ako se pažljivo analizira obrazloženje koje je dato u osporenom rješenju, tada se može zaključiti da isto nije ni u kakvoj vezi sa odredbama ZOSPI, već da je zasnovano na potrebi tuženog da se u potpunosti stavi u službu zaštite koncesionara.

Neprihvatljiva konstatacija tuženog da ne dostavljanje Priloga broj 23- Finansijski model, zbog interesa koncesionara, ima prevagu nad interesom javnosti te da bi njegovo

dostavljanje, moglo imati negativan uticaj na učešće koncesionara u narednim infrastrukturnim projektima, a što bi koncesionaru prouzrokovalo imovinsku štetu koja bi se ogledala u izgubljenju višemilionskoj dobiti, govori sama za sebe, o neutemeljenim razlozima i obrazloženjima tuženog, koji je izbjegao da postupi po odredbama ZOSPI.

Svrhu i cilj ZOSPI je da javnost ima kontrolu nad vršenjem javne vlasti od strane javnih organa, s obzirom na informacije u smislu člana 1 tog zakona, a kojima raspolažu javni organi i koji imaju karakter javnog dobra. Nesporan je i opravdan interes građana da dobiju na uvid informacije s kojima raspolaže javni organ i nema osnova da se informacije o trošenju javnog novca i raspolaganje javnim dobrima ograničava zbog procjene ugovorne strane.

Princip maksimalnog objelodanjivanja informacija predstavlja jedan od osnovnih principa svakog demokratskog društva i ova prava su garantovana, kako zakonom, tako i Ustavom Republike Srpske i Evropskim konvencijama.

U konkretnom slučaju, tuženi je uzeo više prava nego što mu pripada, pa je zamijenio ulogu javnog organa koji i djeluje da bi štitio javni interes i koji raspolaže javnim novcem sa ulogom zaštitnika poslovnog partnera prema kojem ima obaveze koju je slobodnom voljom i za naknadu, ugovorio te da se stara da se prilikom vršenja prava u potpunosti očuva javno dobro i javni interes.

Sud ističe da je tuženi prilikom donošenja upravnog akta, dužan da postupi u skladu sa uputama suda, isključivo u okviru svog ovlaštenja propisanog odredbama ZOSPI, te da svoju odluku jasno obrazloži, pozivom na članove tog zakona u skladu sa kojima odlučuje, a obrazloženja kao u osporenom aktu i paušalni stavovi organa uprave nisu prihvatljivi u upravnom postupku, u kojem organi rade i odlučuju, isključivo, u okviru ovlaštenja koja su im data zakonima, po kojima postupaju.

Ovaj sud ne može udovoljiti prijedlogu tužioca, te donijeti presudu koja će zamijeniti upravni akt tuženog i tužiocu omogućiti pristup traženim informacijama, jer ne raspolaže traženim informacijama, na osnovu kojih bi mogao odlučivati o njihovom javnom interesu u potpunosti ili djelimično, te dozvoliti pristup.

Iz naprijed navedenog proizlazi da su osporenim aktom učinjene povrede odredaba ZOSPI, kao i odredbe člana 197 stav 2 ZOUP, zbog čega je ovu tužbu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti, a na osnovu ovlaštenja iz člana 31 stav 1 i 2 ZUS.

U smislu člana 50 ZUS, tuženi je u obavezi da odmah, a najkasnije u roku od 30 dana, od dana prijema ove presude, donese novi upravni akt uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Odluka o troškovima upravnog spora, koje je sud dosudio tužiocu, temelji se na odredbi člana 5 i 6 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 63/11), a u vezi s članom 386 stav 1, 387 i 396 stav 1 do 3 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), te članu 22 i 23 Zakona o sudskim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 73/08, 49/09, 67/13, 63/14, 66/18 i 67/20) i dosudio tužiocu troškove u iznosu od 200,00 KM, koji se odnose na troškove takse na tužbu i presudu.

Zapisničar

Daliborka Tendžerić

Sudija

Aleksandra Ždral

